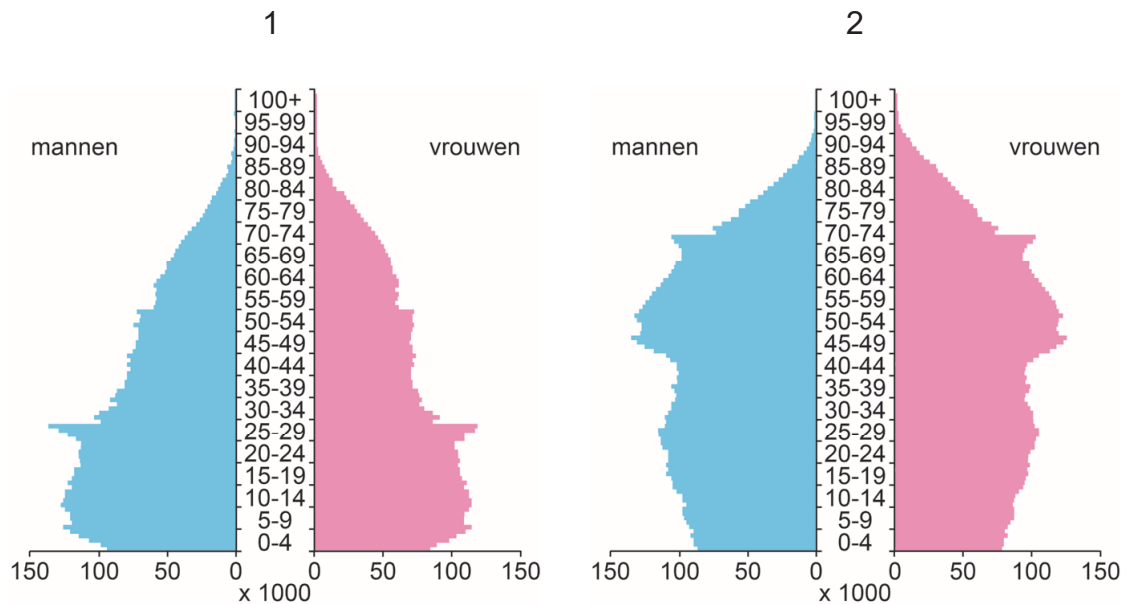

Bevolking en ruimte

bron 28

Twee bevolkingsgrafieken van Nederland

2p **30** Bekijk bron 28.

In bron 28 staan de bevolkingsgrafieken van 1975 en 2018 van Nederland.

→ Beargumenteer welke bevolkingsgrafiek van 1975 is.

Doe het zo:

- Kies eerst bevolkingsgrafiek 1 of 2.
- Geef daarna twee argumenten voor je keuze.

bron 29

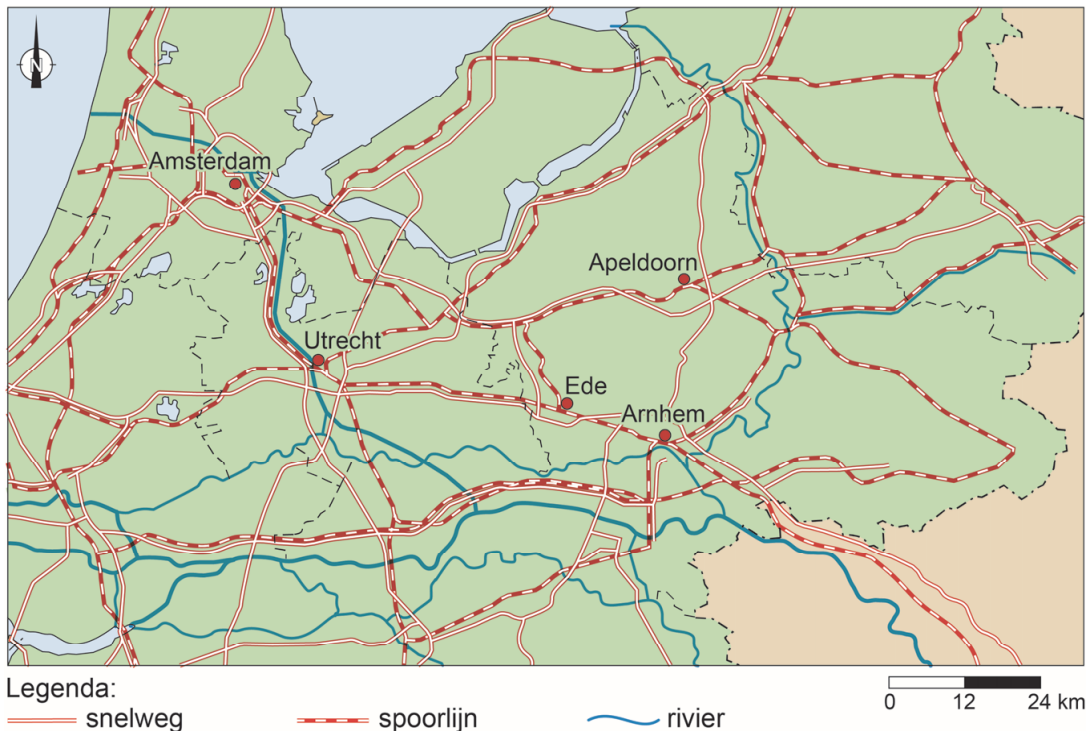
Verhuizen vanuit de Randstad

Een groeiend aantal mensen verhuist uit de Randstad naar Gelderland. Vooral huizen in Arnhem, Apeldoorn en Ede worden steeds populairder bij woningzoekenden uit het westen. Het risico bestaat dat de woningprijzen in deze steden verder worden opgedreven.

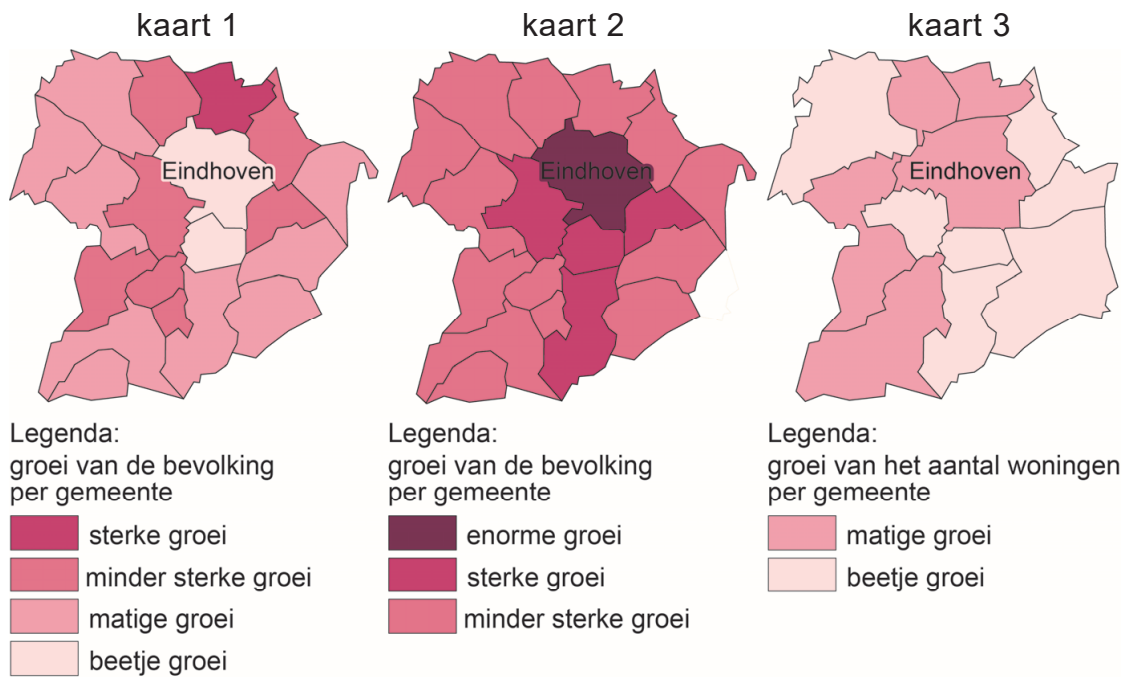
Cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) tonen dat tussen 2014 en 2017 het aantal vestigingen in Arnhem uit de regio Amsterdam steeg van 312 naar 408 en uit de regio Utrecht van 517 tot 695. In Ede groeide het aantal nieuwkomers uit de regio Utrecht van 1027 naar 1269 en uit Amsterdam van 198 naar 234.

bron 30

Deel van Nederland

- 1p 31 Lees bron 29 en bekijk bron 30.
→ Geef met behulp van bron 30 een argument waarom mensen vanuit de Randstad **juist** verhuizen naar plaatsen als Arnhem, Apeldoorn en Ede.

bron 31**Eindhoven en aangrenzende gemeenten**

1p **32** Bekijk bron 31.

De kaarten in bron 31 laten een ontwikkeling zien in de regio Eindhoven in verschillende perioden. De periodeaanduidingen ontbreken bij de kaarten. Waar staan de periodeaanduidingen juist bij alle drie de kaarten?

	kaart 1	kaart 2	kaart 3
A	1900 – 1950	1960 – 1971	2000 – 2015
B	1900 – 1950	2000 – 2015	1960 – 1971
C	1960 – 1971	1900 – 1950	2000 – 2015
D	1960 – 1971	2000 – 2015	1900 – 1950
E	2000 – 2015	1900 – 1950	1960 – 1971
F	2000 – 2015	1960 – 1971	1900 – 1950

bron 32

Tekst

Lisa Cielas (24) woont in Halle-Neustadt in het oosten van Duitsland. Deze stad heeft 42.000 inwoners. In de jaren 90 woonden er twee keer zo veel mensen. Tachtig procent van de bevolking is boven de vijftig. Lisa maakt zich soms zorgen over de toekomst, omdat veel jongeren vertrekken uit het oosten van Duitsland.

- 2p **33** Lees bron 32.
→ Geef twee redenen waarom veel jongeren vertrekken uit het oosten van Duitsland.
- 1p **34** Lees bron 32.
Veel jongeren trekken weg uit het oosten van Duitsland. Dit heeft geleid tot een braindrain.
→ Geef de oorzaak waardoor het wegtrekken van jongeren uit het oosten van Duitsland heeft geleid tot een braindrain.

bron 33

De wijk Prenzlauer Berg in Berlijn

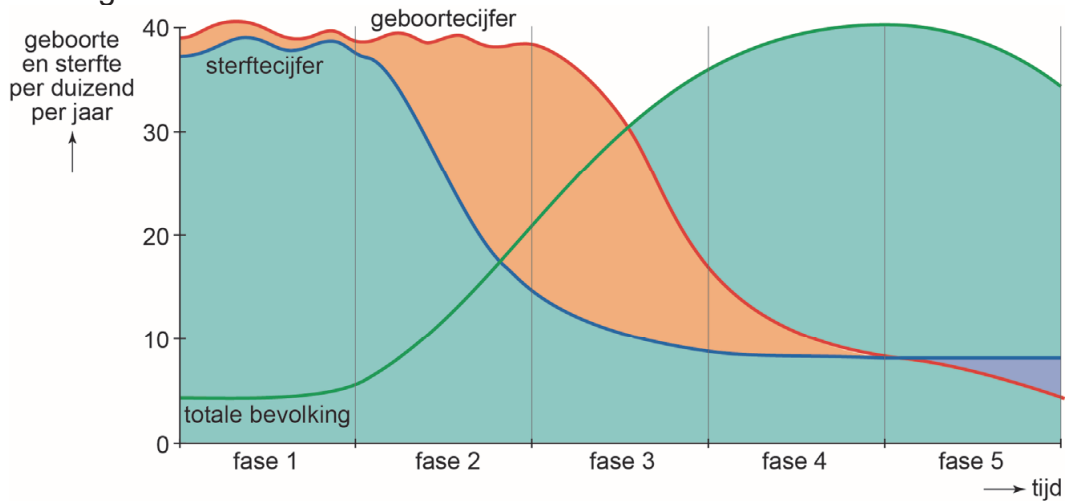
Veel mensen vinden Prenzlauer Berg een van de leukste wijken van Berlijn. In de jaren 90 was Prenzlauer Berg nog een vervallen en slecht onderhouden wijk. Omdat de huizenprijzen hier laag waren en de wijk toch erg centraal ligt, was Prenzlauer Berg in die tijd al wel geliefd bij kunstenaars en studenten. Nog altijd vind je hier de sporen van terug: in de wijk bevinden zich veel uitgaansgelegenheden, galerieën en cafeetjes.

- 1p **35** Lees bron 33.
→ Geef de politieke reden waarom de studenten en kunstenaars pas vanaf 1990 in Prenzlauer Berg gingen wonen.
- 2p **36** Het Ruhrgebied heeft de laatste vijftig jaar grote veranderingen ondergaan. Na de herinrichting is het Ruhrgebied zich meer gaan richten op culturele activiteiten. Er zijn veel oude gebouwen omgetoverd tot tentoonstellingsruimten.
→ Wat was vóór de herinrichting de belangrijkste economische functie van het Ruhrgebied?
→ Geef een positief gevolg van de herinrichting van het Ruhrgebied voor natuur en milieu.

bron 34

Demografisch transitie­model

bron 35

Geboortecijfer en sterftcijfer van China in 2017

geboortecijfer	12,3
sterftcijfer	7,8

- 1p 37 Bekijk bron 34 en bron 35.
In welke fase van het demografisch transitie­model zat China in 2017?
- A fase 1
 - B fase 2
 - C fase 3
 - D fase 4
 - E fase 5

bron 36

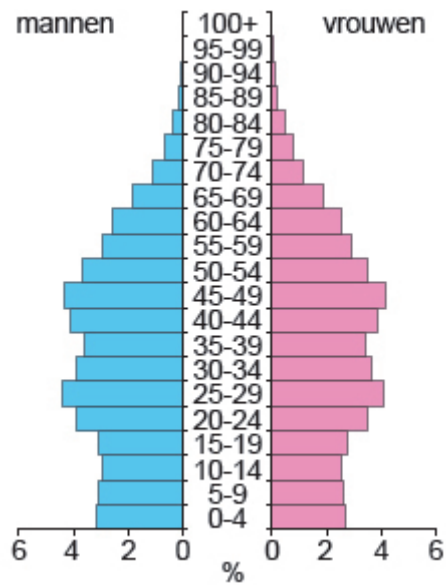
Vrijgezellendag in China

Singles Day, voor alleenstaande jongeren van 20 tot en met 40 jaar, is een feestdag voor vrijgezellen. Het is bedacht in 1993 door studenten van de universiteit van Nanking. De dag werd verzonnen als tegenhanger van Valentijnsdag en valt op 11 november: 11-11. De vier enen staan symbool voor het alleenstaand zijn.

- 1p 38 Lees bron 36.
Nu zijn in China veel inwoners tussen de 20 en 40 jaar alleenstaand.
→ Beargumenteer of in deze leeftijdsgroep meer mannen of meer vrouwen in China alleenstaand zijn.
Doe het zo:
- Kies eerst **meer alleenstaande mannen of meer alleenstaande vrouwen**.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 37

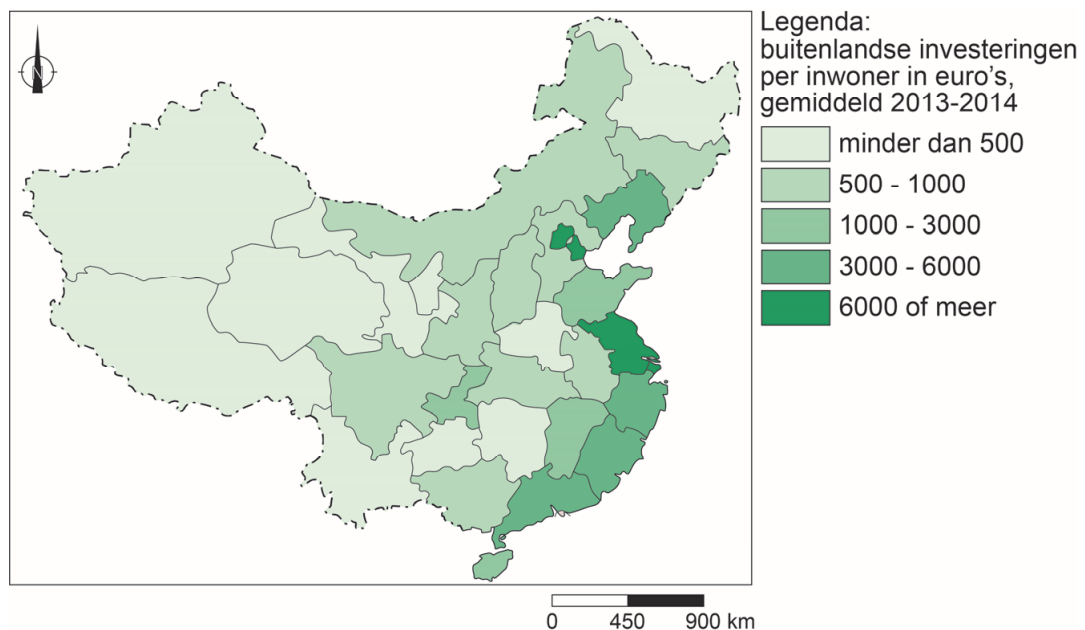
Bevolkingsgrafiek van China, 2018

- 1p 39 Bekijk bron 37.
→ Geef met behulp van bron 37 een **economisch** argument waarom de eenkindpolitiek is afgeschaft.

bron 38

Buitenlandse investeringen in China, 2013 – 2014

- 1p 40 Bekijk bron 38.
→ Beargumenteer of door de buitenlandse investeringen de urbanisatie in het oosten van China afnam of toenam.
Doe het zo:
- Kies eerst **urbanisatie nam af** of **urbanisatie nam toe**.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 39

Krantenartikel, 24 december 2017

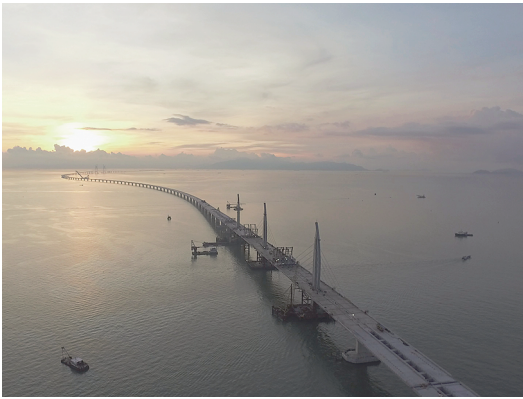
In China doen ze alles voor een stadshukou, ook trouwen met een wildvreemde. Steeds vaker betalen mensen voor een huwelijk met een volslagen vreemde met een stadshukou. Soms scheiden mensen zonder stadshukou daarvoor zelfs van hun huidige partner.

- 1p 41 Lees bron 39.
Naar aanleiding van bron 39 worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: veel Chinezen willen graag een stadshukou omdat die toegang geeft tot meer voorzieningen.
Uitspraak 2: het hukousysteem is ingevoerd om binnenlandse migratie te bevorderen.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.
- 1p 42 Over de binnenlandse migratie in China worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: een afstotingsfactor die leidt tot binnenlandse migratie is de armoede op het platteland.
Uitspraak 2: de binnenlandse migratie zorgt voor vergrijzing van het platteland.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

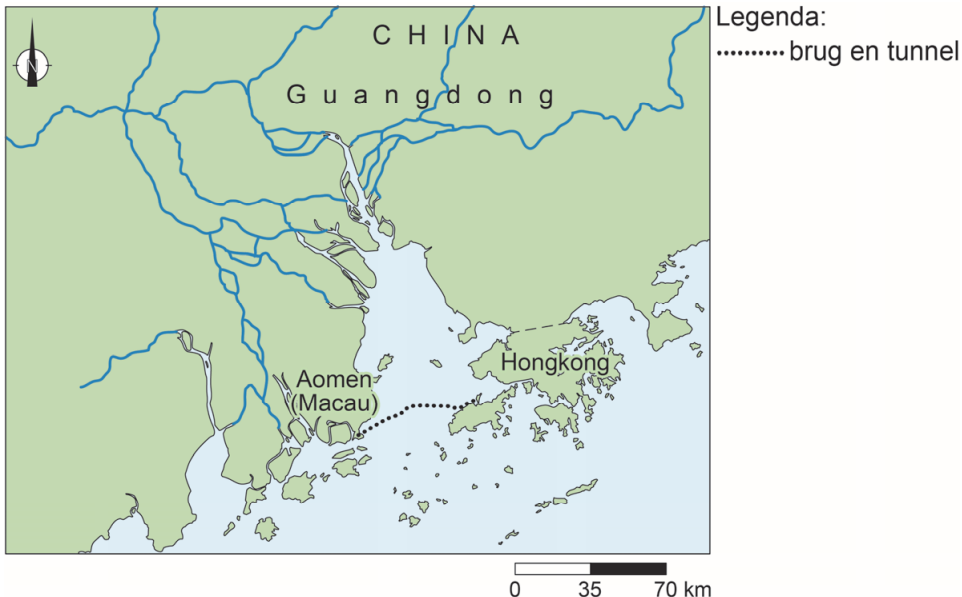
bron 40

De zeebrug tussen Aomen (Macau) en Hongkong.

bron 41

Deel van China

- 1p **43** Bekijk bron 40 en bron 41.
De enorme brug is een verbinding tussen Aomen (Macau) en Hongkong.
De brug is in 2018 geopend.
→ Geef de economische reden waarom deze brug tussen Aomen (Macau) en Hongkong is aangelegd.
- 2p **44** In 2015 stonden zes Chinese havens in de top tien van grootste havens ter wereld. De groei van de havens heeft geleid tot toename van de arbeidsmigratie in China.
→ Noem twee ruimtelijke gevolgen van deze arbeidsmigratie.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.